

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
_____ проф. Лазаренко Н.І.

«_____» _____ 20____ року

ПРОФЕСІЙНЕ МОВЛЕННЯ ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки магістра

галузі знань 03 Гумантарні науки

спеціальності 035.043 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)
(перша – німецька)

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Протокол № від «_____» _____ 20____ р.

УДК
811.112.2(073)
П69

Розробник: Вишивана Н.В., канд. філол. наук, доцент кафедри німецької філології \

Рецензенти: Поселецька К.А., кандидат пед. наук, доцент, завідувач кафедри німецької філології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Петров О.О, канд. філол. наук, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Бібліографічний опис

Професійне мовлення основної іноземної мови: Програма обов'язкової навчальної дисципліни для студентів підготовки магістра спеціальності 035.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)) (перша - німецька). Укладач: Вишивана Н.В. Вінниця: ВДПУ ім. М.М. Коцюбинського, 2020. 11 с.

АНОТАЦІЯ

Програма навчальної дисципліни призначена для опанування студентами основ професійного мовлення основної іноземної мови (німецької) підготовки магістра зі спеціальності «Філологія» і належить до обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки. В основі вимог щодо набуття студентами професійних мовних компетенцій лежать Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, які відповідають володінню іноземною мовою на рівні С1-С2. Курс «Професійне мовлення основної іноземної мови (німецька)» має чітку спрямованість на набуття студентами необхідних загальних та фахових компетенцій.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри німецької філології факультету іноземних мов

Протокол № 1 від «01» вересня 2020 року

Програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету іноземних мов

Протокол № 2 від «14» вересня 2020 року

ВСТУП

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Професійне мовлення основної іноземної мови» (німецька) складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 03 Гумантарні науки спеціальності 035.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)) (перша - німецька)

Предметом вивчення навчальної дисципліни є німецька мова в обсязі лексичних одиниць, граматичних, орфоепічних та фонетичних норм і правил, мовленнєвих структур, лінгвістичної та міжкультурної інформації, необхідному для вільного володіння мовою на рівні C1-C2 згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти та використання її у професійній сфері.

Міждисциплінарні зв'язки

Оволодіння іноземною мовою невід'ємно пов'язано з основними лінгвістичними науками, що дозволяють досягнути мову як систему: лексикологією, стилістикою, історією мови, та багатьма іншими. Вивчення іноземної мови також тісно пов'язано з історією, країнознавством, філософією, суспільствознавством, культурологією, соціологією та іншими науками і навчальними дисциплінами. Кожна з них досліджує лише певну сторону об'єкта, тобто його конкретні властивості, явища, процеси і відношення. Отже, вивчення практичного курсу німецької мови здійснюється на основі міцних міжпредметних зв'язків: знань, умінь і навичок, отриманих при вивченні предметів, які входять у навчальний план підготовки філологів-германістів (літературознавчий, лінгвістичний, суспільно-історичний цикли).

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Культура усного і писемного мовлення німецької мови професійного спрямування
2. Аналітичне читання професійного спрямування

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Професійне мовлення основної іноземної мови (німецька)» є підготовка висококваліфікованих, професійно мотивованих, здатних до автономного підвищення своєї кваліфікації фахівців-філологів – учителів і викладачів

німецької мови, фахівців, які володіють усіма необхідними професійними знаннями, вміннями і навичками для роботи у навчальних закладах усіх рівнів системи освіти (шкіл, гімназій, ліцеїв, професійно-технічних училищ, технікумів, вищих навчальних закладів).

1.2. Основними завданням вивчення дисципліни «Професійне мовлення основної іноземної мови (німецька)» є розвиток здатності вільно і впевнено використовувати німецьку мову на рівні, який можна порівняти з рівнем володіння мовою її носіями (рівень компетентного і креативного професіонала). Крім того, професійно необхідним для випускників цього профілю є володіння лінгвістичною термінологією і мовою інтерпретації текстів у найширшому розумінні цього поняття.

1.3. Компетентності

1.3.1. Загальні компетентності

- моделювати професійне спілкування з урахуванням умов і завдань комунікативного дискурсу.
- відтворювати особистісний набутий соціальний досвід у професійній діяльності.
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності

1.3.2. Фахові компетентності

- вільно і впевнено використовувати німецьку мову, на рівні, який можна порівняти з рівнем володіння мовою її носіями (рівень *компетентного і креативного професіонала*)
- володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання іноземної у ВНЗ, глибокими знаннями з іноземної мови, теорії та історії іноземної мови
- перекладати, реферувати та анотувати державною та іноземними мовами різножанрові тексти

1.4. Програмні результати навчання

- вільно висловлюватися на будь-яку побутову, соціально-політичну, лінгвістичну, літературно-критичну, соціокультурну та інші теми
- знати теоретичних засад офіційно-ділового, наукового й розмовно-літературного стилів, що становлять основу професійного спілкування.
- розуміти мовлення співбесідника (у тому числі й носія мови), мовлення диктора в аудіо- і відеозапису, мовлення артистів, а також мовлення дикторів/модераторів німецького радіо і телебачення.

- коментувати, реферувати, анотувати, резюмувати прочитаний / прослуханий автентичний текст побутового, літературно-художнього, публіцистичного і країнознавчого характеру.
- реферувати німецькою мовою німецькі/українські/російські тексти соціально-політичного, соціокультурного, лінгвістичного і літературознавчого характеру.
- вести бесіду на будь-які теми, ставити мотивовані запитання, давати короткі і розгорнуті відповіді, вступати в розмову і цілеспрямовано вести її, виражати своє ставлення до висловленої точки зору, фактів, аргументувати свою точку зору.
- правильно викладати свої думки у письмовій формі: писати твір, переказ, статтю, доповідь, резюме з використанням збагачених граматичних структур, ідіоматичних виразів, лексичного і фразеологічного багатства мови.
- фонетично, граматично і лексично правильно аналізувати твори художньої літератури з точки зору жанрово-композиційних, ідейно-художніх і мовних особливостей, уміти характеризувати творчий шлях письменника.
- розуміти іншомовні соціокультурні реалії, адекватне тлумачення різних зразків мовленнєвої поведінки, адекватно реагувати й діяти у професійних контекстах полікультурного середовища.
- перекладати з дотриманням норм німецької/рідної мови усно і письмово німецькі й українські тексти у межах визначеної тематики.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **330** годин (11 кредитів ECTS).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Культура усного і писемного мовлення німецької мови професійного спрямування

ТЕМА 1. Netzwerke.

Інформаційний обсяг теми.

Interessensgemeinschaften im Netz. Netzgebundenes Marketing – die Zukunft für die Werbebranche. Netzwerken, was bringt das? Modernes Networking. Netzwelten. Online-Spiel als Lebensinhalt? Geben und nehmen (Vergleich zwischen Umgangs- und Standardsprache). Individualität und Gruppenzwang (Alternativen für soziale Tätigkeit nach der Schule).

ТЕМА 1. Alles Kunst.

Інформаційний обсяг теми.

Eine Museumsführung im “Block Beuys“. Berlin – Stadt der Kunst. Die Stadt der Künstler. Die Stadt der Museen. Kunst als Therapie (Wahnsinnig schön). Ausdrucksmalen. Kunst und Geld (Original oder Fälschung?). Der Mann mit den goldenen Händen. Künstlerleben (Bruno Paoletti, Luis Borda). Lebenskunst. Ein neues Lebensgefühl. Alles nur Theater?

TEMA 3. Sagen und Meinen.

Інформаційний обсяг теми.

Das Kommunikationsquadrat. Was ist tabu? Tabudiskurs und Lernen einer Fremdsprache. Mit anderen Worten. Frauensprache – Männersprache. Was soll das denn heißen? Der Ton macht's! Ist doch nur halb so wild! Lügen, die niemanden betrügen? Zur Not lügen? Korrespondenzen. Stilebenen. Auf den bin ich gar nicht gut zu sprechen! – deutsche Redewendungen.

TEMA 4. Viel Glück.

Інформаційний обсяг теми.

Glücksversprechen. Was ist Glück? Auf dem Weg zum Glück. Verschiedene Wege zum Glück. Liebesglück. Unterhaltungsliteratur – Märchen für Erwachsene. Hedwig Courths-Mahler. Grenzenloses Glück. “Größeres Glück hatten die Deutschen in ihrer Geschichte nie“. Die Einheit – eine Erfolgsgeschichte. Das Glück liegt im Verzicht. Erich Kästner: Das Märchen vom Glück. Die Schokoladenseite des Lebens.

TEMA 5. Neue Welten.

Інформаційний обсяг теми.

Erfindungen und Entdeckungen. Die wichtigsten Erfindungen. Technische Umwälzungen. Die Epoche der Industrialisierung. Suche nach neuen Welten. Realitäten, Utopien, Visionen. Roboterwelten. KI-Forschung will Informationstechnik vereinfachen. Haushaltsroboter. Neue Medizin – neuer Mensch. Medizinische Hoffnungsträger, ethische Stolpersteine. Erfinderwerkstatt. Die Erfinderschule. Teufelsbesen oder gnadenlose Betten. Eigene Erfindungen.

TEMA 6. Geld.

Інформаційний обсяг теми.

Geld & Co. Ohne Moos nix los. Geld mal anders. Regio versus Euro – David gegen Goliath. Drücken Sie die Eins! Bankgeschäfte. Telefonbanking. Schwarz auf weiß. Doppelt hält besser. Ein dringendes Anliegen – ein Schreiben an die Bank. Besuch in der Bank. Der Kunde ist König. Kaufen. Kaufen! Kaufen? Kaufrausch.

TEMA 7. Sinne.

Інформаційний обсяг теми.

Alle Sinne beisammen? Ins Reich der Sinne. Blindenführung. Musik und Hörgeschichten. Lärm. Sehen. Den Augen trauen? Visuelle Wahrnehmung. Riechen. Immer der Nase nach. Wie wir

riechen. Das Parfum. Schmecken. Auf den Geschmack kommen. Die Kunst des Schmeckens. Fühlen. Berühren, tasten, fühlen. Tastsinn. Tasterfahrungen – der Feuerlauf. Übersinnliches. Der 6. Sinn. Synästhesie.

ТЕМА 8. Globalisierung.

Інформаційний обсяг теми.

Globalisierung heute. Global denken... Meine "Globalisierung". Heimat und Zuhause. Global erfolgreich. Karriere international. Internationale Karrierechancen. Folgen der Globalisierung. Endlose Wege. Die Bedeutung des Gütertransports für die Globalisierung. Klimawandel. Globales Krisenmanagement. Was verlangt der Klimaschutz? Die Globalisierung und wir. Für und wider zum Klimaschutz.

ТЕМА 9. Wandel.

Інформаційний обсяг теми.

Veränderungen allerorten. Ein Ereignis, das alles veränderte. Wie sich Werte wandeln. Wörterwandel. Wertewandel. Wandel in der Erziehung. Veränderungen in der Kindererziehung. Lernen im Wandel. Wie lernt man am besten? Neue Lernformen – neue Lehrkultur. Brauchen wir eine neue Lernkultur? – Eine Podiumsdiskussion. Musik im Ohr. Ein Tanzprojekt mit 250 Kindern und Jugendlichen. Zeit im Wandel. Zeiterfahrung. Ab morgen wird alles anders.

РОЗДІЛ 2 Аналітичне читання професійного спрямування

ТЕМА 1. Vergangenes und Gegenwärtiges.

Інформаційний обсяг теми.

Prognose und Realität. Text "Spiegel der eigenen Wünsche". Übungen zum Wortschatz. Werbung gestern und heute. Von der Nachkriegsreklame bis zur Werbung der vierten Art. Keine Zeit. Assoziogramm „Warten“. Vergangenheitstempora und temporale Präpositionen.

ТЕМА 2. Nähe und Ferne.

Інформаційний обсяг теми.

Das bessere Deutschland. Übungen zum Wortschatz und zum Ausdruck. Das Europa-Haus. Eine Architektur-Skizze. Aufsatz „Die Folgen des Massentourismus“. Die Globalisierung des Kinos. Präpositionen zu Orts- und Richtungsangaben.

ТЕМА 3. Vermutungen und Empfehlungen.

Інформаційний обсяг теми.

Text „Bitte lachen!“, Übungen zum Wortschatz und zum Ausdruck. Redemittel: Vermuten, Empfehlen.

Prima Klima im Betrieb. Sinn statt Identifikation. Gedankenkarte (Mind-Map) erarbeiten.

Teure Langeweile. Übungen zum Wortschatz. Schriftlicher Test. Modalverben in subjektiver Bedeutung. Umsetzung von Sätzen mit modalen Wendungen.

ТЕМА 4. Gründe und Folgen.

Інформаційний обсяг теми.

Text „Lob der Lüge“, Übungen zum Wortschatz, Redemittel: Gründe und Folgen.

Kriminalität in Deutschland. Statistik zum Thema verbalisieren.

Unternehmungserfolg. Textanalyse „Aldi: vom Billigladen zum Kulturobjekt“.

Koedukation. Vor- und Nachteile der Koedukation. Präpositionen zur Angabe des Grundes, der Folge, der Bedingung, der Einschränkung.

ТЕМА 5. Beschreibungen und Vergleiche.

Інформаційний обсяг теми.

Text „Krieg der Geschwister“, Übungen zum Wortschatz und zum Ausdruck.

Gerüche. Text „Wie riecht das Mittelalter?“, Übungen zum Ausdruck.

Bauhaus und Design. Immobilienpoesie.

Bildbeschreibung. Partizipialattribute, Relativsätze und deren Umformung.

ТЕМА 6. Gehörtes und Gesagtes.

Інформаційний обсяг теми.

Störfall Kommunikation. Tipps zur erfolgreichen Kommunikation. Übungen zum Wortschatz.

Zeitungen. Was macht Zeitungen bei Lesern erfolgreich?

Lesen und Fernsehen. Übungen zum Ausdruck. Interpretation der Karikatur.

Möglichkeiten der Wiedergabe von fremden Meinungen, Gerüchten, Gehörtem und Gesagten.

ТЕМА 7. Aktives und Passives.

Інформаційний обсяг теми.

Texte „Das 19. Jahrhundert“, „Nicht im Sinne des Erfinders“.

Suchen und Finden. Besser geht's nicht, Übungen zum Wortschatz, Übungen zum Ausdruck.

Senden und gesendet werden: Einfluss des Modaltelers. Übungen zum Wortschatz und zum Ausdruck.

Waldsterben. Text „Ein Schritt vor, einer zurück“.

Andere Länder – andere Sitten.

Deutsche und fremde Wörter: Er designs, sie hat recycled, und alle sind Chatting.

Zeitformen des Passivs. Passiversatzmöglichkeiten.

3. Рекомендована література

Основна

1. Aspekte 1 neu. Mittelstufe Deutsch. Koitan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N. Berlin: Langenscheidt, 2015. 192 S.
2. Aspekte 2 neu. Mittelstufe Deutsch. Koitan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N. Berlin: Langenscheidt, 2016. 196 S.
3. Aspekte 3 neu. Mittelstufe Deutsch. Koitan U., Schmitz H., Sieber T., Sonntag R., Ochmann N. Berlin: Langenscheidt, 2016. 205 S.
4. Auf neuen Wegen. Deutsch als Fremdsprache für die Mittelstufe und Oberstufe. Willkop M., Wiemer C. u.a. Max Hueber Verlag, 2017. 259 S.
5. Buscha A., Linthout G. Das Oberstufenbuch. Ein Lehr – und Übungsbuch für fortgeschrittene Lerner. Leipzig: SCHUBERT-Verlag, 2007. 240 S.
6. Daniels A. Mittelpunkt neu C1. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Lehrbuch. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH, 2015. 183 S.
7. Daniels A. Mittelpunkt neu C1. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene. Arbeitsbuch. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH, 2015. 199 S.
8. Europa in 12 Lektionen. Brüssel, 2006. 124 S.
9. Istschenko N., Karpus A., Perkowska I. Deutsch: Lehrbuch für Deutsch. Вінниця: Нова книга, 2004. 264 S.
10. Kaufmann S. u.a. Orientierungskurs Deutschland : Geschichte, Kultur, Institutionen. Berlin, München: Langenscheidt, 2007. 218 S.
11. Kirchmeyer S. Blick auf Deutschland. Stuttgart: Klett, 2002. 140 S.
12. Köhl-Kuhn R., Daniels A. u.a. Mittelpunkt C1. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene/ Köhl-Kuhn R., Daniels A. u.a. Stuttgart, 2012. –345 S.
13. Sprechen Schreiben Mitreden: Training von Vortrag und Aufsatz in der Oberstufe. Deutsch als Fremdsprache / Übungsbuch (Miscellaneous) (Deutsch), 2006
14. Test Daf. Oberstufenkurs mit Prüfungsvorbereitung. Glienicke S., Katthagen K. Max Hueber Verlag, 2004. 144 S.
15. ІщенкоН., Карпусь А, Перковська І. Lehrbuch Deutsch für das 5. Studienjahr/ ІщенкоН., Карпусь А, Перковська І. Вінниця: Нова книга, 2001. 264 с.
16. Кудіна О. Die Länder, wo man Deutsch spricht. Вінниця: Нова книга, 2002. 318 с.

Додаткова

1. Abegg B. 100 Briefe Deutsch für Export und Import: Langenscheidts Musterbriefe. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2003.
2. Becker, N., Braunert, J. Dialog Beruf 3. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003.

3. Becker, N., Braunert, J., Einfeld, K.-H. Dialog Beruf 1 Braunert. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003.
4. Becker, N., Braunert, J., Einfeld, K.-H. Dialog Beruf 2./ Becker. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003.
5. Buscha A., Linthout, G. Geschäftskommunikation – Verhandlungssprache. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003.
6. Cohen, U., Grandi, N., Lemcke, C. Zimmer frei Neu: Deutsch in Hotel und Restaurant. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2003.
7. Eismann, V. Wirtschaftskommunikation Deutsch. Band 1. / Eismann, V. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2003.
8. Eismann, V. Wirtschaftskommunikation Deutsch. Band 2. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2003.
9. Hering, A., Matussek, M. Geschäftskommunikation – schreiben und telefonieren. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003
10. Kautz, U. Handbuch Didaktik des Übersetzens und Dolmetschens. München: Iudicium Verlag GmbH, Goethe-Institut e.V., 2000.
11. Kreatives Schreiben an Hochschulen: Berichte, Funktionen, Perspektiven /Hrsg. von H. A. Rau. Tübingen: Max Nimeyer Verlag, 1988.
12. Lissok, Ch. Teste Dein Wirtschaftsdeutsch. Berlin, München, Wien, Zürich, New York: Langenscheidt, 2003.
13. Meyn, H. Massenmedien in Deutschland. Konstanz: UVK Medien, 1999.
14. Namuth, K., Lüthi Th. Gesprächstraining: Deutsch für den Beruf. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2003.
15. Tatsachen über Deutschland/Hrsg. vom Presse- und Informationsamt der Bundesregierung. Frankfurt/Main: Societäts Verlag, 2010.
16. Газети „Frankfurter Allgemeine“, „Süddeutsche Zeitung“, „Frankfurter Rundschau“, „Die Welt“.
17. Журнали „Deutschland“, „Focus“, „Stern“, „Spiegel“.
18. Кудіна О. Ф. Країни, де говорять німецькою. Навч. посібник з лінгвокраїнознавства. Вінниця: Нова книга, 2002.

Інформаційні ресурси.

www.klett.de/moodle

www.Lehrwerk-Online

www.aufgaben.schubert-verlag.de/

<http://schubert-verlag.de/aufgaben/index.htm>

<https://www.goethe.de/lrn/duw/auf/stc/deindex.htm>

deutsch-lerner.blog.de/.../deutschpruefungen-c

www.dw.de

www.vitaminde.de/

www.deutsch-lernen.com/

www.spiegel.de/

www.zeit.de/

4. Методи та технології викладання і навчання

Використовуються різноманітні методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методи стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, вчителя іноземної мови, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються аудіо-лінгвальний метод, аудіо-візуальний метод, метод бесіди, метод дискусії, метод соціалізованого навчання, метод проектів, творчо-дослідницькі завдання, метод навчання когнітивного коду та інші.

5. Форма підсумкового (семестрового) контролю навчання

екзамен, що складається з письмової та усної частини.

6. Критерії та методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання

усне опитування, тестування, обговорення, твори, презентації, колоквиум, творчо-дослідницькі самостійні завдання, подіумні дискусії.